

430.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA REFORM ROLNYCH**

z dnia 7 czerwca 1930 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych w sprawie przeznaczenia i parcelacji gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo - fabrycznych.

Na podstawie art. 7 i cz. 3 art. 49 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1, poz. 1), zarządza się co następuje:

I. Określenie sfery interesów mieszkaniowych.

§ 1. 1) Ustalenie sfery interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych, w myśl cz. 1 art. 7 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), dokonywane będzie na wniosek właściwych władz samorządowych (magistraty względnie wydziały powiatowe).

2) Postanowienie cz. 1 nie dotyczy miast: Warszawy, Krakowa, Lwowa, Łodzi, Poznania, Lublina, Bydgoszczy, Sosnowca i Wilna, których sfera interesów mieszkaniowych określona została w cz. 1 art. 7 ustawy o wykonaniu reformy rolnej i będzie bliżej oznaczona w stosunku do każdego z wymienionych miast w drodze ustalenia granic przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 2. Przez sferę interesów mieszkaniowych rozumieć należy nieobjęte granicami administracyj-

nemi miasta lub ośrodka przemysłowo-fabrycznego tereny, które — ze względu na racjonalną rozbudowę miast i ośrodków przemysłowych lub ze względu na potrzeby ich mieszkańców — niezbędne są bądź na cele użyteczności publicznej bądź też na tworzenie gospodarstw lub lotnisk podmiejskich, osiedli dla robotników, rzemieślników, urzędników i t. p.

§ 3. 1) Określenia sfery interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych dokona na podstawie wniosku właściwej władzy samorządowej Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

2) Do wniosku przewidzianego w cz. 1 winny być dołączone:

A. uwierzytelniony odpis uchwały właściwej władzy samorządowej w sprawie określenia sfery interesów mieszkaniowych;

B. szkic projektu rozbudowy miasta;

C. odrys planu sytuacyjnego w odpowiedniej podziale z oznaczeniem na nim:

a) granic administracyjnych miasta (ośrodka przemysłowo-fabrycznego);

b) granic projektowanej sfery interesów mieszkaniowych,

D. wykaz szczegółowy nieruchomości przekraczających 60 ha lub ich części, objętych projektowaną sferą, z podaniem ich powierzchni w hektarach i wymienieniem właścicieli;

E. uzasadnienie wniosku.

§ 4. 1) W przeciągu 18 miesięcy od dnia ustalenia sfery interesów mieszkaniowych winny być przedstawione przez władze samorządowe okręgowemu urzędowi ziemskiemu dowody pomiarowe ustalonej sfery, sporządzone zgodnie z wymaganiami przepisów Ministerstwa Robót Publicznych, z oznaczeniem:

a) poszczególnych nieruchomości ziemskich w granicach projektowanej sfery interesów mieszkaniowych (barwami), należących do osób posiadających na terenie Państwa Polskiego ogółem obszar przekraczający 60 ha;

b) kratkami z kolejną numeracją liczbową poszczególnych nieruchomości ziemskich, należących do jednego właściciela w granicach projektowanej sfery.

2) Jeżeli w terminie oznaczonym w cz. 1 dowody pomiarowe nie zostaną złożone, może Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zarządzić ich sporządzenie na koszt odnośnej władzy samorządowej.

§ 5. 1) Wniosek przewidziany w § 3 właściwa władza samorządowa przedstawi wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która wraz ze swoją opinią złoży go okręgowemu urzędowi ziemskiemu.

2) Okręgowy urząd ziemski, po stwierdzeniu, że wniosek odpowiada warunkom wyszczególnio-

nym w § 3, przesyła wniosek wraz ze swoją opinią do decyzji Ministra Reform Rolnych.

3) Decyzja Ministra Reform Rolnych ogłoszona będzie w formie obwieszczenia w „Monitorze Polskim” i we właściwym dzienniku wojewódzkim.

II. Parcelacja gruntów państwowych.

§ 6. Grunty państwowe, leżące w sferze interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowych, przeznaczone na cele wskazane w cz. 2 art. 7 i cz. 1 art. 49, z wyłączeniem obszaru, niezbędnego dla zaspokojenia uprawnień służby folwarcznej, określonych w art. 45 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, i uprawnień dzierżawców, wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 roku o likwidacji umów dzierżawnych, dotyczących gruntów parcelowanych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 909), oraz obszaru, który ma być użyty na tworzenie gospodarstw i kolonij podmiejskich przez urzędy ziemskie — o ile nie mogą być od razu przekazane odpowiednim władzom względnie instytucjom w myśl postanowień ustawy o rozbudowie miast — będą do czasu ostatecznego przekazania na cele wskazane w cz. 2 art. 7 i cz. 1 art. 49 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej przekazywane przez Ministra Reform Rolnych Ministrowi Rolnictwa w zarząd po uprzednim oszacowaniu przez okręgowy urząd ziemski, w myśl przepisów cz. 2 art. 68 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej. Za szacunek przekazanych gruntów zostanie obciążony w funduszu obrotowym reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 21, poz. 175) rachunek Skarbu Państwa z tytułu przejętych nieruchomości państwowych. Ustalenie, które grunty w poszczególnych nieruchomościach ziemskich mają być przekazane odpowiednim władzom względnie instytucjom w myśl postanowień ustawy o rozbudowie miast, a które mają być parcelowane w trybie ustawy o wykonaniu reformy rolnej, dokonywane będzie przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 7. Parcelacja gruntów przeznaczonych dla służby folwarcznej i dzierżawców oraz na tworzenie gospodarstw i kolonij podmiejskich przez urzędy ziemskie przeprowadzana będzie przez te urzędy na ogólnych zasadach z uwzględnieniem programu rozbudowy miasta (ust. końcowy art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.IV. 1927 roku o rozbudowie miast, Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 372).

§ 8. O przeznaczeniu gruntów, położonych poza sferą interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowych (cz. 2 art. 49 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej) na cele wskazane w cz. 1 art. 49 tejże ustawy, a w szczególności na cele lotniskowe, decyduje okrę-

gowy urząd ziemski w porozumieniu z wojewódzką władzą administracji ogólnej.

III. Parcelacja gruntów prywatnych i Państwowego Banku Rolnego.

§ 9. 1) Do podania o udzielenie w myśl cz. 1 art. 65 i art. 62 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej zezwolenia na parcelację gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miast lub ośrodków przemysłowo-fabrycznych, osoba parcelująca dołączy opinię właściwej władzy samorządowej (magistratu względnie wydziału powiatowego) co do sposobu i zasad przeprowadzenia parcelacji oraz co do przeznaczenia tych gruntów na cele określone w cz. 2 art. 7 i cz. 1 art. 49 powołanej ustawy. Opinię obowiązana jest władza samorządowa wydać stronie zainteresowanej w przeciągu czterech tygodni; w razie niewydania opinii w tym terminie (co winno być stwierdzone przez władzę samorządową), uważa się, że władza samorządowa żadnych zastrzeżeń ani życzeń nie zgłasza.

2) Okręgowy urząd ziemski w zezwoleniu na parcelację poczyni między innymi zastrzeżenia co do uwzględnienia w projekcie parcelacyjnym uzasadnionych postulatów władzy samorządowej, zawartych w jej opinii; w szczególności okręgowy urząd ziemski udzieli zezwolenia na parcelację z zastrzeżeniem w odniesieniu do gruntów niezbędnych na cele miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych i nieobjętych zapotrzebowaniami służby folwarcznej lub dzierżawców, obowiązku parcelującego zaproponowania nabycia odpowiedniej ilości gruntu władzom samorządowym, w odniesieniu zaś do pozostałej części parcelowanych gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych, obowiązku przeznaczenia ich na gospodarstwa podmiejskie oraz parcele robotnicze, rzemieślnicze, urzędnicze i t. p. przy zachowaniu postanowień art. 45 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej.

3) Jeżeli właściwa władza samorządowa w opinii swej (cz. 1) nie poczyni żadnych zastrzeżeń co do sposobu parcelacji i nie zgłosi zamiaru nabycia części gruntów (cz. 2), okręgowy urząd ziemski udzieli zezwolenia na parcelację, zastrzegając przeznaczenie tych gruntów na kolonie robotnicze, rzemieślnicze, urzędnicze lub też na gospodarstwa podmiejskie przy zachowaniu postanowień art. 45 ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

4) Szczegółowe zastrzeżenia okręgowego urzędu ziemskiego mogą między innymi dotyczyć: a) konieczności przestrzegania postanowień art. 50 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej, b) minimalnego obszaru parcel, c) szerokości ulic, d) ilości i wielkości placów publicznych, e) uwzględnienia potrzeb użyteczności publicznej (park, skwery, targowiska, place pod szkołę, kościół, dom ludowy i t. p.), f) zaopatrzenia w wodę.

5) W zezwoleniu na parcelację okręgowy urząd ziemski zobowiąże ponadto osobę parcelującą do

opracowania projektu parcelacyjnego w porozumieniu z właściwą władzą samorządową (magistratem lub wydziałem powiatowym) i przedstawienia opinii tej władzy o projekcie; opinię obowiązana jest władza samorządowa wydać stronie zainteresowanej lub przesać do okręgowego urzędu ziemskiego w przeciągu 4 tygodni od dnia przedstawienia jej projektu parcelacyjnego wraz z zezwoleniem okręgowego urzędu ziemskiego na jego sporządzenie. W razie niewydania opinii w tym kierunku ma zastosowanie przepis cz. 1 niniejszego paragrafu.

6) Przy parcelacji prowadzonej przez Państwowy Bank Rolny, Bank zasięgnie przed opracowaniem projektu parcelacyjnego gruntów położonych w sferze interesów mieszkaniowych — opinii właściwej władzy samorządowej i projekt parcelacyjny uzgodni z zatwierdzonym programem rozbudowy miasta.

§ 10. O ile okręgowy urząd ziemski uzna w porozumieniu z wojewódzką władzą administracji ogólnej, której przysługuje prawo wypowiedzenia się w ciągu 14 dni od zwrócenia się do niej okręgowego urzędu ziemskiego, że grunty zgłoszone do parcelacji, a położone poza sferą interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowych (cz. 2 art. 49 ustawy o wykonaniu reformy rolnej), nadają się w całości lub w części na cele wskazane w cz. 1 art. 49 tejże ustawy, a w szczególności na utworzenie osiedli letniskowych, to winien zastrzec to w zezwoleniu na parcelację, określając zasady i sposób przeprowadzenia parcelacji i umieszczając zastrzeżenia przewidziane w części 2, 3, 4 i 5 § 9.

IV. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 11. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosowane będą przy parcelacji gruntów państwowych, rozpoczętej przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, o ile projekt parcelacji nie został przed tymże dniem zatwierdzony przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego, przy parcelacji zaś tych gruntów powierzonej Państwowemu Bankowi Rolnemu, o ile projekt parcelacji nie został przed tym dniem przedłożony Komisarzowi Ministra Reform Rolnych w myśl cz. 2 art. 59 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 roku o wykonaniu reformy rolnej.

§ 12. 1) Przepisy niniejszego rozporządzenia nie będą stosowane przy parcelacji prowadzonej przez osoby prywatne lub instytucje upoważnione, o ile zezwolenie na parcelację wydane zostało przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2) Przy parcelacji gruntów Państwowego Banku Rolnego i powierzonych Państwowemu Bankowi Rolnemu do parcelacji przez osoby prywatne, przepisy niniejszego rozporządzenia nie będą stosowane, o ile parcelacja została rozpoczęta przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 13. 1) Jeżeli sfera nie została określona na zasadzie dotychczas obowiązujących przepisów, to do czasu określenia sfery interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych w myśl

niniejszego rozporządzenia (cz. 1 § 3) należy w razie parcelacji gruntów traktować, jako grunty położone w sferze interesów mieszkaniowych, grunty położone w okręgach podmiejskich, przemysłowych oraz w pasie nadmorskim, ustalonych na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1927 r. o oznaczeniu okręgów przemysłowych i podmiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 628), w wypadkach zaś, gdy dla danego miasta nie został przewidziany okrąg podmiejski w myśl powołanego rozporządzenia, — grunty położone w odległości do $\frac{1}{2}$ klm. od granic administracyjnych dla miast o ludności do 10.000 mieszkańców, do 1 klm. dla miast o ludności od 10.000 — 30.000 mieszkańców, do $1\frac{1}{2}$ klm. dla miast o ludności od 30.000 — 40.000 mieszkańców i do 2 klm. dla miast o ludności od 40.000 — 50.000 mieszkańców.

§ 14. Oznaczenie sfery interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych, dokonane na podstawie dotychczas obowiązują-

jących przepisów, pozostaje w mocy, jednakowoż Ministrowi Reform Rolnych po uprzednim porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych służy prawo zażądania od właściwych władz samorządowych złożenia wniosku o ustalenie sfery interesów mieszkaniowych w trybie przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu; o ile władza samorządowa wniosku takiego nie złożą, Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych przeprowadzi postępowanie na podstawie posiadanych materiałów.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Robót Publicznych: *Matakiewicz*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*